

Tekst gwarowy — Zalipie 1

Autor: Izabela Stapor

{smoothgallery image=F3232.jpg&title=Pani Maria Sierak&caption=Pani Maria Sierak}Nagranie i zapis:
Izabela Stapor.

Informatorka: Maria Sierak; zam. w Zalipiu, gm. Olesno; ur. w 1930 r., w pobliskiej Pilczy Żelichowskiej; ukończyła kilka klas szkoły podstawowej; mąż pochodzi z Zalipia; nigdy na dłużej nie wyjeżdżała; rolnik, z zamiłowania malarka. Malowanie

{vm}T321.mp3|L{/vm}

{tt}tatuś malował, lubił malować, zastosowanie pluralis maiestaticus|Tatuś malowali, lubieli malować{/tt}. Dywan {tt}pamiętam, rozłożona wymowa samogłoski nosowej ę przed spółgłoską zwartą, przejście pochylonego a > o|pamiętom{/tt} tatusiów jeden, to tak do dziś... Taki jeden kwiatek był na środku, taki. A potem, tu... Pienkny ten dywan był, co tatuś wymalowali. Co pamiętom. To lu... umieli, uni tag musieli mieć dokładnie zrobione.{smoothgallery image=F3230.jpg&caption= &title= }Ale, prosze pani, co czeba mieć do tego smykałke. Czeba mieć zamiłowanie, czeba mieć renke, to nie sztuka to {tt}fonetyka międzywyrazowa udźwięczniająca|jezd malować{/tt}. Ale utworzyć to wszystko i wszystko, my downi nie miały pendzelków takich jak teraz, dokładny pendzelki, robi sie, maluje sie jakby sie pisało. Dawniej z {tt}krowiego, zastosowanie przyrostka słowotwórczego odmiennego niż w polszczyźnie ogólnej|krówskiego{/tt} ogona robiło sie pendzelki na patyczku. Ale jak sie chciało na pocieniowanie, to sie wzięło z {tt}miotły, brak przegłosu|mietły{/tt}, takie te {tt}brzozowe, forma bez przegłosu|brzezowe{/tt}, na końcu takie drobno zeźnęło nożem, a {tt}później, przejście wygłosowego ej > i|późni{/tt} sie ubiło młotkiem i {tt}on, wymowa ścieśnionego o jako u|un{/tt} sie zrobiuł taki {tt}miękki, rozpodobnienie grupy -kk- > -tk-|mietki{/tt} i tem sie dało malować. Tem sie malowało. Ale malowało sie, nie było kolorów takich, ino farby były proszkowe, to sie roz... Tak, proszkowe farby takie, plakatówek my ni miały, nie. Rozrobiąło sie to mlekiem, mlekiem sie to rozrobiąło. To nie było trwałe, nie było trwałe, {tt}kolory, labializacja śródgłosowa|kolory{/tt} pełzły i to... I do tego malowało sie duże, na {tt}przykład, przejście pochylonego a > o|przykład{/tt} na domu, na dole, to sie malowało czarnem, biołem sie cieniowało, buriem, takie, to sie cieniowało. Piece były takie, co były takie, sie wsodzało chleb, takie {tt}czeluście, mazurzenie|celuście{/tt} sie nazywały. To sie zawsze po każdym pieczeniu, {tt}obielił, prelabializacja, utożsamienie ścieśnionego e z i, przejście samogłoski i w u przed półotwartą ł|obiluł{/tt} pendzlem i zrobiło sie czarne, bo to sadze były, zrobiło sie czarne. A jak wyschło, wopnem pomalowało sie, kwiatki na nowo na tem i to było tak stale. To juz było takie stale, po każdym pieczeniu chleba. Czerwony nie, to z czerwonygo robiło sie bordo albo fiolet, Czerwone, siwe i troszeczke czarny i zrobiuł sie fiolet. I to sie, te sie kolory robiło. Na borde nie było, to sie dołożyło albo siwygo troszeczke i czornego i zrobiło sie bordo. To sie.... Teraz so bordo kolory {tt}różne, przejście z (powstałego w wyniku mazurzenia) w ź|różne{/tt} kolory, a dawniej nie było, {tt}tylko|ino{/tt} sie dorobiąło, to sie malowało desenie na ścianie, tak dookoła, jo ty {tt}miała, uproszczenie grupy -ała- > -aa- (zanik ł)|miaam{/tt}.